

SYGDOMME OG SKADEDYR VED PLØJEFRI DYRKNING

Udfordring

Ved pløjefri dyrkning er der skadegørere, der trives bedre, end når der pløjes. I hvede er det især hvedebladplet og aksfusarium der fremmes, hvis hvede henholdsvis majs/korn er forfrugt. Aksfusarium danner fusariumtoksiner.

I byg kan der til tider opstå kraftige angreb af skoldplet og /eller bygbladplet ved forfrugt byg og samtidig pløjefri dyrkning. Smitten kommer fra planterester fra en modtagelig forfrugt. I nogle tilfælde kan smitten også komme fra spildplanter fra forfrugten (for eksempel rust). Ved pløjefri dyrkning bliver der oftest harvet og/eller behandlet med glyphosat, og mængden af smitstof bliver derfor reduceret, hvilket der er taget hensyn til ved tildeling af krydsler i skemaet.

Der er set store problemer med snegle, hvor vinterraps bliver grubbesået. Det skyldes, at jorden som regel er urørt indtil såning, og at rapsen er koncentreret i få rækker med et hulrum under, hvor sneglene kan bevæge sig. Risikoen for snegleangreb kan reduceres ved at harve før grubbesåning. Praktiske erfaringer har derudover vist, at der ikke er større problemer med agersnegle ved pløjefri dyrkning. Dette skyldes nok, at der foretages stubharvning efter høst, og at sneglene har dårligere bevægelsesmuligheder i jorden (færre porer), når pløjning undlades. På meget svær jord kan jorden også blive meget knoldet ved pløjning, hvilket fremmer sneglene.

Majshalvmøl er et nyt skadedyr, der også fremmes af pløjefri dyrkning, fordi larverne overlever i planterester på jordoverfladen. Majshalvmølet er på nuværende tidspunkt kun udbredt i de sydøstlige dele af landet.

Ved pløjefri dyrkning og samtidig forfrugt hvede opformeres hvedebladplet. Smitstoffet kommer fra halmresterne. Her skal vælges svampemidler, som også har god effekt mod hvedebladplet.

KONTAKT

Ghita Cordsen Nielsen, landskonsulent
Planter & Miljø
gcn@seges.dk
+45 8740 5439 / +45 2028 2695

SÅDAN PÅVIRKES SKADGØRERNE AF PLØJEFRI DYRKNING

	RISIKO VED FORFRUGT	FREM-MER	UÆND-RET	HÆM-MER	MULIGHED FOR AT REDUCERE VIA SORTSVALG
SVAMPESYGDOMME					
Hvedebladplet	Hvede	xxxx			(Ja)
Septoria	Hvede		x	x ¹⁾	Ja
Skoldplet	Byg	xx			Ja
Bygbladplet	Byg	xx			Ja
Aksfusarium	Majs og korn	xxx			Ja
Goldfodsye	Korn (ekskl. havre)		(x)	x	Nej
Knækkefodsye	Korn (ekskl. havre) i de seneste to år		x		Nej
Meldug	Kun smitte fra samme kornart			x	Ja
Rustsvampe	Kun smitte fra samme kornart	x			Ja
Trådkølle	Vinterbyg (kun risiko ved angreb i vinterbyg)	xx			Nej
Hvedegulstriben	Rajgræs	xx			Nej
Meldrøjer	Rug (kun risiko ved angreb i rug)	xx			Ja. De mest modtagelige sorter sælges iblandet en anden sort for at forbedre bestøvningen.
Stinkbrand	Hvede	x			Nej. Hvede er almindeligvis bejdsset. Evt. spildplanter af hvede vil derimod være ubejdsede.
SKADEDYR					
Agersnegle	Alle, men især efter "fugtige" forfrugter som f.eks. raps	xxx	x		Nej
Bladlus (havrerødsot)	Græs og stub med meget græsukrudt/spildkorn	xx			Nej
Bladlus				x	Nej
Havre- og roecystenematoder	Ved korn hhv. roer i sædskiftet			x	Ja
Kålfluer	Angriber raps			x	Nej
Majshalvmøl	Majs	xxxx			Nej. Skadedyret er pt. kun fundet i de sydøstlige dele af landet

Jo flere krydsler, jo større betydning har pløjefri dyrkning for angrebsstyrken. x= lille betydning, xxxx=stor betydning.
¹⁾Til tider er der ikke "plads" til Septoria pga. angreb af hvedebladplet.

